

گفت‌وگو با بابک قادری کارگردان نمایش خانه روشنی

تئاتر مدیومی برای قضاوت نیست

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

داده‌ام. در جامعه هم می‌بینید که در هر طبقه و قشری، اعضا یک خانواده می‌توانند مذهبی، روشنفکر، معتقد و... باشند. مثل خانواده خودم، در نمایش «خانه روشنی» هیچ کدام از شخصیت‌ها شبیه به هم نیستند. اجتماع، زن و دوست و آشنا در جهت گیری تفکرات هر فرد نقش دارد.

در ساختار روایی داستان نمایش شما و اینکه در هر بخش، قسمتی از حقیقت که گاه تلخ است بر ملا می‌شود، رد پای ساختار آثار «اصغر فرهادی» دیده می‌شود...

اصغر فرهادی نام بزرگی در سینمای ایران است. موقعی که بازی و یا کارگردانی می‌کنم، بیشتر تاثیراتم از اجتماع و اطرافیانم است و جایی که در آن زیست کرده‌ام، در اثرم بروز و ظهور پیدا می‌کند. من با این آدم‌ها برخورد داشته‌ام و با آنها زندگی کرده‌ام و اگر شباهتی میان نمایش من و آثار فرهادی وجود دارد، جای خوشحالی دارد.

یکی از چالش‌های مهم کارگردانی در تئاتر، اجرای نمایش‌های پر شخصیت به خصوص در سالن‌های بزرگ است که شما با تسلط توانستید این کار دشوار را در خانه روشن انجام بدهید...

تلاش کردم ردی از کارگردانی در اثرم دیده نشود و میزانشن به شکل کلاسیک و این شیوه را که به باز یگر گفته شود از فلان جای صحنه به فلان جا برو و بایست، مورد توجه قرار ندم. تلاش کردم تا حد امکان به شکل مستند و با سوپر تالیستی، کارم را انجام بدهم...
در حقیقت گویی تماشاگر با دیدن نمایش شما، دارد از پنجره یک خانه به درون خانه سرک می‌کشد و اتفاقات آنجا را می‌بیند...

نمی‌دانم که چقدر در این کار موفق عمل کرده‌ام. من سعی کردم موقعی که تماشاگر وارد سالن می‌شود، احساس نکند که در نمایش شعار داده می‌شود و یکسری میزانشن فاخر وجود دارد و تعدادی جملات و دیالوگ‌هایی برای یک منظور مشخص گفته می‌شود. تلاشم معطوف به این است که به رئالیسم نزدیک و نزدیک‌تر باشیم. بنابراین اگر شما احساس کردید که همه چیز با یک نظم سرچایش است، این کار با تمرینات زیاد انجام شده است. اصباخیر

خود اصلی‌شان را بروز می‌دهند...

در مواقع حساس هر انسانی از هر طبقه‌ای واکنشی بروز می‌دهد که به خود واقعی‌اش نزدیک است. انسان‌ها در مواقع بحرانی واکنش‌هایی بروز می‌دهند که در زندگی عادی روال نیست. قصه ما درباره طبقه متوسط است و لزوماً هم ممکن است همه آدم‌ها واکنشی اینگونه نداشته باشند. دعوا سر پول و مال و ارث چیزی است که همه دچارش می‌شوند. شاید در طبقه پایین چون متوفی سرمایه آنچنانی برای ارث نداشته باشد، این دعوها کمتر به وقوع بپیوندد.

یکی از ویژگی‌های مثبت نمایش این است که حتی مادر خانواده که در فرهنگ ما نماد بی‌گناهی است، در رخ دادن چنین شرایطی مقصر است...

این تجربه را دارم. موقعی که اتفاقی در خانواده رخ می‌دهد، همه به دنبال مقصر می‌گردند. هر موقعیتی که آدم‌ها در آن قرار می‌گیرند و در بستر این مشکل درامی به وجود می‌آید و وارد بحران می‌شویم، اگر درست توجه کنیم و ماجرا را از زاویه دید همه افراد درگیر ببینیم، می‌توانیم به هر کدام‌شان حق بدهیم. همه در بروز تنش نقش دارند و همه عملکردها پیوستگی دارد. در فرهنگ خانواده ایرانی، هر موقع که مشکلی به وجود می‌آید، یک نفر را مقصر می‌دانیم. سعی کردم در نمایش جایی بایستم که سوگیری خاصی نداشته باشم.

تلاش نکردید درباره شخصیت‌های نمایش قضاوتی داشته باشید...

تئاتر مدیومی نیست که بخواهیم در آن قضاوتی انجام بدهیم. جای راه حل ارائه کردن، درس دادن و موعظه نیست. ما مشکلات درون خانواده را باز کردیم و درام را به مخاطب نشان دادیم و اینکه چه کسی محق و چه کسی مقصر است، باید مخاطب ارزیابی کند.

به نظر می‌رسد که در نمایش «خانه روشنی» یک جامعه کوچک شده ایرانی با تفکرات مختلف (سنٹی، مدرن، مذهبی و...) را نشان داده‌اید...

هیچ وقت در اجرای نمایش به این فکر نکردم که چه معنی را در فلان جای نمایش بگنجانم و کارم را طبق داستان و درام انجام

نمایش «خانه روشنی» روایتی خوش ریتم، دقیق و موشکافانه از روابط، زندگی و ناگفته‌های یک خانواده متوسط طبقه شهری است. «بابک قادری» در کارگردانی نمایش «خانه روشنی» می‌کوشد و جوهات مختلف شخصیتی اعضا این خانواده را در پیش چشم مخاطبش قرار بدهد. «خانه روشنی» درامی اجتماعی است که یک معضل خانوادگی را بازنگری می‌کند و هر شب تا ۱۹ شهریور ماه میزبان مخاطبان در تماشاخانه ارغوان است. این نمایش به نویسندگی نوشین تبریزی و تهیه‌کنندگی منوچهر هادی، با بازی مرضیه صدراپی، فیروز حیدرزاده، پژمان عبدی، آیلار نوشه‌پری، مهسا ایرانیان، عقیل بهرامی، بهداد قادری، مهناز نوروزی، شهناز نوروزی، مبینا هادی و مسلم گلچین روی صحنه است. با بابک قادری درباره اجرای نمایش «خانه روشنی» گفت‌وگویی انجام داده‌ام.

آیا نوشتن متن «خانه روشنی» را به نوشین تبریزی سفارش داده بودید؟

نویسنده بر اساس زندگی من نمایشنامه را نوشت...
کدام شخصیت نمایش بیشتر به شما نزدیک است؟
بخشی از شخصیت پسر و داماد خانواده؛ البته داستان توسط نویسنده دراماتیزه شده است. مثلاً در خانواده ما مادرم هوویی ندارد. من پدرم را در زندگی واقعی به بدترین شکل از دست داده‌ام و این فضا را تجربه کرده‌ام.

چه فضایی؟
فضای تنش‌آمیز دعوی بین اعضا خانواده برای ارث و میراث. به هر حال برای همه ما این داستان به شکلی اتفاق می‌افتد و تقسیم ارث والدین چالش‌هایی با خودش دارد.

آیا «خانه روشنی» یک نوع رفتارشناسی از طبقه متوسط جامعه است که برخلاف طبقه پایین جامعه در لحظات سخت، خود واقعی‌شان را بروز می‌دهند؟

ما رفتارشناسی درباره طبقه متوسط روبه بالا که از طبقه فرودست بدتر است، انجام ندادیم.

بدتر نیستند. من این را مطرح کردم که در مواقع حساس

کارگردانان: مسعود آب‌پرور، رامین عباسی‌زاده

تهیه‌کننده: رامین عباسی‌زاده

برای تماشای آنلاین می‌توانید به سامانه تلویزیون مراجعه کنید
شنبه تا چهارشنبه ساعت ۲۰:۳۰ شبکه سه سیما.

